

Kristi rike, ett trons rike

”Saliga äro de, som icke se och dock tro”

Vi hava i föregående artikel sett, vilken rikedom av allehanda gott, man kan hava, Guds välsignelse, Guds nådesbevis, varma tacksamhetskänslor, vackra gärningar, andakt, bön, sång m.m., och dock sakna det väsentliga i kristendomen, nämligen bättringen till Gud och tron på vår Herre Jesus Kristus. Huru nödigt då, att de själar, som genom Guds barmhärtighet blivit väckta att söka sin frälsning, genast från begynnelsen få en huvudsaklig omsorg därom, att de icke måtte bliva bedragna med en falsk tröst och bliva oäkta barn (Heb. 12), bliva blott medvandrare och bisittare i det himmelska bröllopet på jorden, vilka dock till slut, saknande bröllopskläder, skola kastas i mörkret utanför, sedan de för himmelriket övergivit världens avgudar, »köpenskap och jordagods» m.m., som fängslade deras bröder!

Det är visst för många obehagligt, att denna varning skall så ofta återkomma; men hör! vi tala ju till dem, som läsa Guds ord och söka Guds rike. Icke behöver man säga oss, att den allmänna, fräcka världshopens breda väg leder till fördömelse, det veta vi nog – vad som för oss förnämligast återstår att frukta, är den falska andligheten, självbedrägeriet och halvkristendomen, som på denna tid är mer än någonsin allmän och farlig, emedan det nu icke fordrar några hårda prov att vara religiös, utan det snarare kan börja att bliva »på modet» och gudaktigheten hållas för en (timlig) »vinning» (1 Tim. 6:5).

Men härtill kommer ännu, att den falska, självgjorda fromheten även i alla tider utgjorde den största faran för dem, som sökt Guds rike – även då man nödgades med sitt blod bekräfta allvaret av sin tro och bekännelse. Den, som förstår, vad nya födelsen innebär, är icke ens säker på, att alla martyrer varit äkta kristna; såsom Pontoppidan på andra bladet av sin »Trosspegel» anmärker: »Man kan ock besegla sin tro med sitt eget blod och likväl icke dess mindre fara till helvetet.» Kristus själv säger: »Jag känner dina gärningar och ditt arbete och ditt tålamod – du har fördragit för mitt namns skull och icke förtröttats – men jag skall flytta din ljusstake från dess rum, om du icke bättrar dig; ty du har övergivit din första kärlek» – det var den kärlek, som synderskan vid Jesu fötter hade, till skillnad ifrån Simons kärlek; och här är icke fråga om den första känsligheten, utan om det slaget av kärlek, som först förenar syndaren med Frälsaren, nämligen den, som kommer därav, att så mycket förlåtes, således av syndaförlåtelsens nåd. Den kärleken kan fortfa, även sedan man grånat i Kristi rike och den första varma känslan är med barnaåldern förgången. Men vi återkomma till det, som skulle sägas.

Då man även i blodiga förföljelsetider, arbetande och lidande för Kristi namns skull kunde sakna detta äkta nådeliv, huru mycket större måste den faran icke vara i vår tid! Därför, vilken nåd, då den salighetsökande själen tidigt blir rädd för denna fara – vi säga »tidigt»; ty sker det icke i tid, innan själen hinner väl omgiva sig med sin självfromhet och stärkas i sin falska tröst, så är det snart icke något att göra, är snart allt förgäves – o, vilken nåd därför, när en väckt själ tidigt och framför allt annat rådes för denna fina, dolda fara, för självbedrägeri och falsk tröst, och är angelägen om den rätta nyfödelsen av Anden! Om ock, såsom ofta händer, denna fruktan för falsk tröst vill övergå till en sjuklig och lagisk fruktan för all tröst, till fara för en beständig lagträldom, så är detta tillstånd dock vida närmare Guds rike, än den självbelåtna andligheten.

Ett enda ord kan förvandla trälsinnet till frid och fröjd i den helige Ande, nämligen då ett ord av Kristi evangelium träffar det bekymrade hjärtat. Men den i självfromhet insövda och tjusta själen står sällan att rädda. Därför, ännu en gång, lyckliga de själar, som fått denna självmisstänksamma anda och lärt tidigt bekymra sig om en sann hjärtats nyfödelse – dessa eländiga själar, som alltid äro missnöjda med sin bättring, sin ånger, sin bön, sin redlighet, korteligen i allt missnöjda med sig själva! Till dem har skriften sedan intet annat att säga, än idel tröst och uppmuntran. Men nu är det icke lätt att tro. Man får medgiva, att sådana själar komma i en trång port, där det ofta ser ut alldeles förtvivlat, ser ut, såsom allt vore förlorat; ty nu är hjärtat lika förvänt åt trälsinnets och misströstans sida, som det förut varit benäget till säkerhet och falsk tröst. Människohjärtat är

det obändigaste ting på jorden: antingen är det hårt såsom stål och diamant, så att alla Herrens domar icke förmå att förkrossa det, eller ock, om det blir väckt, är det tvärt om det allra svagaste, skyggaste och klenmodigaste ting, ostadigt såsom ett kvicksilver, och vill aldrig av Guds evangelium låta rätt lugna sig.

Nu ser det idel nedslående saker, då det förut såg blott tröstande ting. Samma människa, som förut, då hon vilade blott på sin egen rättfärdighet, var stark, säker och tröstefull – samma människa, då hon blir rätt uppväckt och börjar söka Guds Sons rättfärdighet, kan nu icke längre vara rätt lugn och säker. Ja, samma människa, som förut, då hon aldrig frågade efter Herren och hans bud, utan levde helt fri i synden, ändå alltid var obekymrad om Guds nåd, trygg och säker – samma människa kan nu, då hon stundligen söker att behaga Gud, oupphörligt igen komma i fruktan att hon misshagar honom. I synnerhet den, som blivit väckt ur självfromhetens falska tröst, får vanligen då ett sådant sinne, en sådan misstro till sig själv och sitt hjärta, att fastän hon nu håller ingenting i världen så angeläget, som att kunna rätt hylla Sonen och vara funnen blott i honom, hon likväl icke kan längre vara rätt trygg och viss på sin benådning – och det oaktat hon nu dagligen umgås med evangeliets ord, för att intrycka det i sitt hjärta – och förut kunde hon mycket lätt tro Guds nåd, utan att ens behöva evangeliets ord till hjälp. Hennes tro växte av sig själv ur hennes hjärta.

Se då här, vad ett sovande sinne vill säga, men ock å andra sidan vad Andens väckelse innebär. Och varför är det nu så svårt att tro, då man ju söker Kristus och hans rättfärdighet? O, jag har stora skäl, säger nu människan; jag har på långt när icke så mycken syndasorg, som jag har skäl därtill. Mitt hela väsende är blott synd och fördärv. Mitt hjärta är fullt av ont, skrymteri, hårdhet, säkerhet, olydnad, kallsinnighet, högmod; jag har största skäl att frukta. Och det, som ännu är allra värst, är, att jag vet, att Gud vill förlåta allt, blott jag bättrade mig, men att jag dock icke gör detta; jag vet, att jag skulle blott ångra min synd och kan icke rätt ångra; jag skulle vaka och bedja, men det blir icke av; jag skulle tro på Kristus, sådan jag är, men kan icke; jag är alldeles vanmäktig. – Se, här är nu den »trånga porten». »Det är kommet till födelsen, men där är ingen kraft till att föda.»

När nu det onda sålunda är upprört, och här har blivit en eländig, svag själ, som icke något mer söker på jorden, än nåd i Kristi blod, då har Herren intet annat att säga till den själen, än det, som ljuvligt och gott lyder. Nu säger Herren: Det var blott detta, jag ville. Du har nu lärt, att du är en syndare; tro ock nu, att jag är din Frälsare, som gottgjort allt. »Kommen till mig, I alla, som arbeten och ären betungade, och jag skall vederkvicka eder.»

Minns nu, att du icke kan frälsa dig själv, och emottag nu min förtjänst, så skall intet ont vederfaras dig, ingen synd mer tillräknas dig; du skall vara klädd i min rättfärdighet, du skall hava allt till skänks – »du skall leva för min skull». Och kan själen nu tro, kan hon övervinnas av evangelium och bliva tröstad med blotta Kristus, så eländig hon är – se, det heter en rätt och saliggörande tro; då är hon en kristen, och både Gud och hon äro nöjda. Lammet har fått sin ära, och själen har fått sitt fäste. Och här blir nu gästabud och fröjdemusik; både den igenkomna sonen och den hulde Fadern glädjas – det varder glädje för Gud och hans änglar över en syndare, som blir frälst; och själen har fått en ny visa i munnen: »Lammet, som är slaktat och har igenlöst oss åt Gud med sitt blod, vare ära och lov! Herren har dragit mig upp ur fördärvets grop, ur den djupa dyn, och ställt mina fötter på en klippa. – Sparven har funnit ett hus, och svalan ett bo, nämligen ditt altare, din nådestol, o Herre Sebaot, min Konung och min Gud!»

Så blev nu själen salig genom att icke se och dock tro. Men detta var första gången. Sedan gäller det genom hela hennes liv att på samma sätt endast hålla sig vid Kristus och ordet, trots allt vad hon ser, känner eller erfar av sig själv eller av Gud. Snart är gästabudet slut, de första saliga känslorna lägga sig. Brudgummen tyckes icke vara så nära, bröllopsfolket får småningom begynna att fasta; om några dagar börjar den benådade själen att undra, om allt ännu är väl; snart börjar hon frukta – Frälsaren är likasom försvunnen, ordet icke så ljuvligt som förut, bönen icke så fri och ljuvlig, levernet icke så fromt och andligt – hon flyr med sitt bekymmer till Frälsaren i bönen, och då uppkommer en ny sorg, i bönen förnimmes intet ljuvligt svar och ingen bönhörelse, ty det

onda låder ännu vid henne – nu är själen i mörker, nu är Gud fjärran! Vad skall en sådan själ göra? O, att hon ville höra Frälsarens ord till Tomas, som ock ville nödvändigt se och känna hans sår: »Emedan du har sett mig, Tomas, tror du; saliga äro de, som icke se, och dock tro.»

Men går det an att tro Guds nåd, då man ingenting förnimmer därav, utan tvärt om endast allt ont, kallsinnighet, torrhet, vanmakt? Svar: Det icke blott går an, utan är just det rätta, är just vad Frälsaren vill, nämligen att du skall begynna lita blott på honom, vad han har gjort och sagt, även om du känner alls intet därav i ditt hjärta. Det var ingenting, vilket så fögnade Frälsaren på jorden, som när han fann denna tro – som att, när han fördolde sin kärlek för någon, denne dock trodde.

Så utbrast han i glädje över kananeiska kvinnans tro, när hon icke lät förvilla sig, då han låtsade icke alls vilja hjälpa henne och omsider antydde, att hon vore en hund, utan hon likväl ännu tog honom på orden och sade: Hundarna pläga ju få de smulor, som falla från deras herrars bord. Då utbrast han: »O kvinna, din tro är stor. Ske dig såsom du vill» – och nu var hon icke mer en hund, utan ett äkta barn.» Men om jag blott med tron skall hålla mig vid det Frälsaren gjort och sagt, utan att hava en salig smak och kraft därav, så blir ju denna tro blott såsom en kunskap och ett mitt eget försanthållande? Eller huru skall en sådan tro skiljas ifrån den döda kunskapstron?

Märk i korthet följande: Den döda tron är blott kunskap och ett kallt bifall, den är icke förenad med något bekymmer om delaktigheten i Kristus, ingen hunger och törst; du åter är ju i bekymmer om denna delaktighet i det, som du tror. Med den döda kunskapen förblir man samma världsmänniska eller verkhelgon, som man alltid varit; din tro åter, så torr och död den tyckes vara, behåller dig dock på en helt annan väg, livar, driver och drager dig i Kristi fotspår genom världen och gör, att du aldrig mer kan leva fri i synden. Av den döda tron får man ingen lust och kraft att umgås med sin Frälsare, omtala och bekänna honom; din tro åter, så torr den är, gör dock, att intet ämne är dig så kärt och ljuvligt, som Kristus och hans nåd. Sådant framställer skriften till kännetecken på den levande tron.

Det är blott en falsk inbillning hos oss, att det skall vara känslan, som skall utgöra och bevittna trons liv. Känslan kan komma och fara, och tron likväl förbliva densamma. Det står ingestades i skriften, att man skall pröva sin tro efter känslan, utan efter dess väsentliga frukter, som endels nu äro nämnda. Men även när jag intet ser av Andens frukter hos mig, utan tvärt om blott synd och skröplighet, frälsas jag genom att endast tro på den korsfäste. Det hör även till trons övning, att vi stundom icke skola se dess frukter, utan nödgas såsom alldeles ogudaktiga trösta blott på honom, som kommit att frälsa det, som är förtappat, och gör den ogudaktige rättfärdig. Så dödas mer och mer den adamtiska stoltheten i oss; vi förminskas och Kristus tillväxer.

Men detta är ännu blott barnaövningar. Med mer ålder och nåd, mer tro och gåvor äro ännu vida svårare försökelse förenade. Här tillåter Herren, att satan får sålla hans trogna såsom vete, så att en David, en Petrus falla i de grövsta synder; där tillstädas han onda människor, olyckor och långvariga anfäktningar förstöra en kristens hela timliga välfärd, såsom det hände Job; här ger han sin vän Abraham befallning att offra underbarnet, löftets son, Isak, som var fadershjärtats dyrbaraste glädje och förundran; där får Israels älsklingsson, Josef, med alla sina förhoppningar och uppenbarelser, bortsäljas och bortföras såsom slav till ett främmande land; här låter Herren en Paulus flera gånger bedja om förlossning från djävulen och få avslag; där låter han en Johannes, »Brudgummens vän», »den störste, som var av kvinna född», näst Guds Son, sitta såsom alldeles övergiven i Herodes fängelse och sist, likasom på lek, föraktligt dödas, utan att ens såsom andra martyrer inför en hop åskådare få prisa Guds kraft med sin tro och frimodighet – nej, det hette blott: »giv mig här på ett fat Johannes huvud.»

Här måste man bekänna, att det fordrades tro utan att se. Att Johannes var en Guds ögonsten, en hans hjärtas älskling och hans Sons närmaste vän på jorden, med en synnerlig kärlek omfattad av Gud, det kunde man nu

icke se, nu var Guds kärlek sannerligen djupt förborgad. Men på detta sätt plägar Gud handla med dem, han allra mest älskar, mest begåvat och mest vill förhärliga; mot dem ställer han sig så, som om han icke alls ville veta av dem, låter allehanda nöd och sorg övergå dem, deras egna synder och skröpligheter förskräcka dem, världen och djävulen anfäktas dem; och när de fly till Gud, sin enda tröst och hjälpare, låtsas han på lång tid icke höra dem, utan det onda blir blott värre och värre.

Då kvida de kära Guds barnen med ängslan och mena sig vara av Gud övergivna, för sina synders skull med rätta övergivna och för alltid övergivna. Då höres mannen efter Guds hjärta bittert klaga: »Jag är bortdriven ifrån Herrens ansikte!» Då jämrar sig Jeremia: »Mot mig vänder Herren hela dagen sin hand. – Han har byggt omkring mig och omvärt mig med galla och nöd. Han har stängt omkring mig, så att jag ej kan komma ut; han har stängt mina vägar med huggen sten och förvridit mina gångstigar. Och om jag klagar och ropar, stoppar han öronen till för min bön.»

Och Daniel, som hade genom en ängel från Gud fått veta vittnesbördet: »Du är oss en älsklig man» (Dan. 9:23), då han i sex dagar och sex nätter hade varit i lejonkulan, och Herren äntligen tillsänder honom mat, utbrister i förundran över, att Gud icke hade med allo förgätit honom; ty han utropar: »Herre Gud, du tänker ju ännu på mig!» – Men vilka exempel behöva vi mer? Föregångaren i allt. Guds ende älsklige Son, ropar ju i sin djupaste nöd: »Min Gud, min Gud, varför har du övergivit mig? Jag klagar, men min frälsning är fjärran.» När alla Guds heliga sålunda kvidit och likväl därunder varit i allra högsta nåd hos Herren, skulle icke även vi bereda oss på samma väg? Den, vilkens tro icke provas och anfäktas, har sannerligen ingen levande tro. »Om I ären utan aga, så ären I oäkta och icke söner.»

Åtminstone skall varje sann kristen anfäktas av sina egna synder, så att han skall hava möda att kunna tro Guds nåd. Sedan skall ock djävul och värld anfäktas honom på alla sidor, så att han icke skall hava mycken ro på jorden; såsom Pretorius nog starkt säger: »Var och en kristen måste först hava en djävul, sedan en Judas, därpå en Kaifas och Pilatus, och låta sig allt intill blods väl hudflängas; när den ena håller upp, måste två andra taga vid, och då de upphöra, måste fyra infinna sig, den ena värre än den andra, och så allt framgent, tills lidandet är fullkomnat. Ju heligare kristen, desto större martyrer. En from kristen måste smaka allt, vad bittert är i världen, och ofta icke hava en enda tröstare.»

Och orsaken till denna underliga regering är, att Herren Gud icke funnit bättre medel till att döda vår gamle Adam. För att kväva det adamatiska sinnet hos oss, som alltid vill se, begripa, hålla räkning med Herren och döma över hans domar – för att sålunda verka och öva uti oss vad som egentligen heter tro – så har Herren lämnat kvar hos oss på jorden allt det onda, som härflutit av Adams fall, hela den syndaflod, allt det inre fördärv, samt den skara av onda andar och deras inverkan på våra sinnen, jämte det mörker och kval, som härifrån härleda sig och plåga ett hjärta, som ville vara heligt och rent, andligt och himmelskt. Då nu härtill kommer, att, såsom vi redan sett, en rätt väckt själs hjärta är det ömtåligaste och klenmodigaste ting på jorden, såsom ett öppet sår, i vilket ett sandkorn och en vindfläkt förorsaka smärta; så kan man lätt föreställa sig, huru en kristens liv måste vara uppfyllt av bittra känslor, bekymmer och anfäktningar, vilka tjocka och svarta moln måste omgiva de trognas själar.

Och av alla anfäktningar äro dessa de mest ihärdiga, förbryllande och nedslående, som komma av vårt eget fördärv, våra egna synder, vårt eget medvetande av synder – se där de svåraste prövningarna för tron! Varom åter Pretorius säger: »Varje kristen är likväl, så länge han lever, ännu i köttet och måste därför känna de medfödda köttsliga affekter, som rasa i honom, efter Pauli egen klagan i Rom. 7:18–25. Ja, de allra anderikaste, i vilka Guds kärlek och fruktan är som störst, känna detta onda som häftigast; deras invärtes sinnesrörelser äro därvid obeskrivliga. Dessa syndalämningar göra dem så innerligen ont; de ville gärna vara alldeles rena och kunna tyvärr icke; det onda låder alltför fast vid dem, ja, det är inplantat och djupt rotat i deras natur; de ville gärna vara idel ande och liv, men den tiden är ännu icke kommen. Därför bedröva de sig och gå lutande, sucka

och gråta och mena, att de äro de eländigaste; ja, somliga göra ock för mycket därav, enär de ännu icke hava rätt fattat kraften av deras dop och tro, av nådens rike, och icke ännu äro helt nedsänkta i den fria, oförskyllda förlåtelsen genom Kristi blod – icke heller ihågkomma, att detta elände snart skall slutas i en evig salighet.» – »Herren låter ock somliga råka i olycka, så att de falla i synd, och för denna synds skull i sådan förskräckelse för hans gudomliga vrede, att de därunder näppeligen kunna andas.

Ack! huru arbeta och ängslas de icke under denna börda, så att ångestsvetten överallt utpressas! 'Såsom en svala, en trana, så kved jag, jag kuttrade såsom duvan', såsom Hiskias om sig berättar, då han beskriver den ångest och förskräckelse, han haft över sina synder och för Guds vrede» (Jes. 38). Så långt Pretorius. (Skattkammaren, kap. om de kristnas lidande.)

Se, sådant kan djupt, djupt fördölja vårt liv i Gud, i synnerhet när eländet länge varar och en allmän vanmakt, torrhet och död trycker själen, då man sörjer sitt förra varma och andliga liv såsom ett förlorat paradys; då man brukar nådemedlen, då man ropar till Gud om förbarmande, och allt tyckes vara lika fruktlöst då man klagar med Jeremia: »Du Israels hopp, du hjälpare i nödens tid, vi är du såsom en främmande i landet? Vi är du lik en rådlös man och lik en kämpe, som icke kan hjälpa?» (Jer. 14). Skall själen nu frälsas, då lär det visserligen vara nödigt öva sig på det stycket: icke se och dock tro.

Men därtill åter blir nödigt att hava någon rätt fast grund för sin tro; det duger icke längre att tro i vädret, gissa och tro, att Gud är väl ändå nådig – nej, den tron flyger sin kos – nu fordras hava en fast och viss grund, och en grund, som står helt utom oss själva. Nu blir det nödigt att gå till djupet med den frågan: Huru vet jag, att Gud icke kan hava alldeles övergivit mig? Jag har väl förtjänt det; är det icke möjligt, att jag är lämnad såsom alldeles ohjälplig och därför av Gud förgäten? Här är det redan en stor hjälp för tron att djupt i sitt hjärta inpräglade de ord och exempel i skriften, som visa, att det just är

Herrens sätt med sina barn att fördölja sig och låta allt se förtvivlat ut, och dock hava dem i huldaste åtanke och omvårdnad; att det just är grundregeln i hela Kristi rike på jorden: »Vi vandra i tro, icke i åskådning; vårt liv är fördolt med Kristus i Gud;» att det just är grundlagen i detta rike: »Saliga äro de, som icke se, och dock tro;» att tron, tro, genom tron, av tron är just grundtonen i allt Guds ord; »tron är en övertygelse om ting, som icke synas» (Heb. 11). Att väl betänka och ihågkomma detta är redan en stor hjälp; men det är icke nog; jag behöver ännu en viss grund, varpå jag kan veta, att Gud aldrig kan förgäta mig, att jag alltid kan få, ja, alltid äger hans nåd. Om Gud vill, skola vi en annan gång utförligare betrakta denna eviga nådesgrund; vi vilja nu sluta med en liten antydning därom genom ett bibelställe, som kort och kraftfullt uttrycker den.

Uti Jes. 49:15-16 säger Herren:

»Skulle väl en kvinna förgäta sitt dibarn, så att hon icke förbarmade sig över sitt livs son? Ja, om hon än förgäta honom, skall jag icke förgäta dig. Se, på mina händer har jag tecknat dig!»

Det bedrövade Sion, hopen av Herrens trogna, hade i näst föregående vers ömkligen klagat: »Herren har övergivit mig, och Herren har förgätit mig!» Därpå svarar Herren sålunda, att när Sions klagan är såsom en människas, som går ensam uti en skog eller öken och talar vid sig själv – går allena och likasom klagar sin nöd för bergen och träden i skogen – så är Herrens svar likasom ett eko eller ett genljud i bergen. Sion hör en röst, men ser icke den, som talar.

Nu veta vi ju, att ett eko svarar på det sista och icke på det första ordet. Så är det ock här. Sion har sagt: »Herren har övergivit mig, och Herren har förgätit mig!» Det sista ordet »förgätit mig», det fattar han uti. Vad? förgätit mig! Vad säger du? förgätit mig! Skulle väl en kvinna förgäta sitt dibarn?» Han svarar icke på det första ordet: »övergivit mig»; ty det är väl möjligt, att Herren till en tid kan övergiva – eller, rättare sagt, låtsar övergiva sina barn, då han »fördöljer sitt ansikte för dem» (Ps. 13: 2), »fördöljer sig i nödens tider» (Ps. 10:1).

Men det är rent av omöjligt, att han ens ett ögonblick kan förgäta dem. Över det första undrar således Herren icke, att det säges: »Herren har övergivit mig»; men att Sion tillika skulle säga: »Herren har förgätit mig», det kan han icke tåla; det är för hårt talat; det vill han vända ifrån sig. »Skulle väl en kvinna (egentligen en moder)

förgäta sitt dibarn, så att hon icke förbarmade sig över sitt livs son? Ja, om än hon förgåte honom, skall jag icke förgäta dig. Se, på mina händer har jag tecknat dig!»

Alltså giver Herren uti dessa ord nogsamt tillkänna, att han varken kan eller vill förgäta sitt Sion. Han kan icke. Så litet som en moder kan förgäta sitt barn, så litet kan ock han det göra, och om hon än kunde göra det, så skall han likväl icke; »om hon än förgåte honom, skall jag icke förgäta dig». Han visar ock orsaken, varför han likaså litet vill, som kan, lika litet kan, som vill; ty han säger: på mina händer har jag tecknat dig! Huru kan jag då, huru skulle jag då vilja förgäta dig? Han visar på annat ställe, att han ock hyser en faders kärlek (Ps. 103:13).

Men det är icke nog, han har mer, han har ömmare kärlek, han har en moders kärlek: »Skulle väl en kvinna förgäta sitt dibarn?» Han visar, att han har ännu större kärlek än en moder: »Om än hon förgåte honom (således antager han såsom möjligt, att en kvinna någon gång kunde göra det), skall jag icke förgäta dig.» Han visar, att hans kärlek är makalös och oförliknelig, alldenstund den är större än en moders kärlek.

Detta är nu den första, djupaste grunden till all den godhet, nåd och barmhärtighet, som Herren Gud bevisat det mänskliga släktet allt ifrån skapelsen, nämligen hans eget väsendes särskilda kärlek – en kärlek, som ännu ingen människa kunnat begripa, emedan ingen har erfarenhet av något, som liknar denna kärlek; ty den är lika med Guds hela övriga väsende, omätlig, oändlig och ofattlig. Av denna sitt höga väsendes kärlek skapade Gud människan, så kostligt utrustad och så rikt omgiven av allt, vad hon kunde behöva, varom hela naturen talar. Av denna kärlek sände han henne sin Son till en frälsare, när hon genom brott mot Skaparen ådragit sig en viss rättvis fördömelse; såsom Kristus säger: »Så älskade Gud världen, att han utgav sin enfödde Son» etc.

Av denna kärlek är det, som han icke blott mottager de största syndare, utan ock själv söker dem; såsom Kristus säger, att fadern lopp emot sin ovärdige, förnedrade son, föll honom om halsen och kysste honom – och utbrast: »Låtom oss äta och göra oss glada; ty denne min son var död och har fått liv igen.» Det är denna gudakärlek, som här talar: »Skulle väl en kvinna förgäta sitt dibarn» etc. Men vem kan begripa eller uttala denna kärlek? Johannes kunde härom icke uttrycka sig annorlunda, än att Gud var själva kärleken – »Gud är kärlek». Detta var nu den första grunden, varför Gud åtminstone aldrig kan förgäta oss eller upphöra att tänka på oss.

Den andra omständigheten, varpå den käre Guden här fäster sitt arma Sions uppmärksamhet, är den, att barnet är kommet av moderns liv; han säger: »hennes livs son». Meningen var fullständigt uttryckt blott med ordet barn; detta tillägg: hennes livs son, skulle blott påpeka en för modershjärtat mycket närgående omständighet. Men då Herren med alltsammans vill uttrycka sitt eget hjärta och förhållande till människan och icke kan särskilt påpeka en omständighet i bilden, som icke skulle äga motsvarighet i det, som med bilden avmålas, så finna vi här en högst märklig och trösterik erinran.

Människan är den store kärleksrike Gudens »livs son». Eller varifrån är människan kommen? Varifrån äro vi? Detta besynnerliga släkte på jorden, som heter människa, varifrån är det kommet? Är icke människan Guds livs son? »Gud skapade människan till sin avbild, till Guds avbild skapade han henne» – sig till barn och arvinge över allt, och »inblåste av sin egen Ande en livsande i hennes näsa». Detta är, varom Herren ännu uttryckligare påminner sitt arma Sion i 54:e kap. av samma Jesajas bok, då han säger: »Frukta icke – ty han, som har skapat dig, är din man. Hans namn är Herren Sebaot» (v. 4, 5). Detta var, vad Job i sin djupaste nöd åberopade, då han sade: »Dina händer hava skapat mig och format mig hel och hållen, och dock fördärvade du mig. Betänk, att du har format mig såsom ler» o. s. v. (Job. 10).

Denna tröst behöva vi icke, då vi stå högre med vår tro, så att vi i evangelii ljus skåda all den kärlek och nådesrikedom, som i Kristus är oss given; det är i övergivelsens mörker, i den djupaste nöd och svaghet, då man ingenting mer ser, än att man är en människa, som likväl denna tröst står kvar: jag är dock ännu ditt livs son, o, Gud! Eller såsom David beder: »Herre, din nåd varar evinnerligen; övergiv icke dina händers verk» (Ps.

138:8); eller såsom Paulus säger: »Vi äro Guds släkte; Gud har gjort hela människosläktet av ett blod» (Apg. 17:26–29). Detta är ock en djup grund, varför Herren icke kan helt förgäta oss. »Skulle väl en kvinna förgäta sitt dibarn, så att hon icke förbarmade sig över sitt livs son?» etc. Men är detta icke nog, utan vi ännu skulle kunna tro, att Gud kunde också förgäta sitt »livs son».

Så följer nu en tredje grund, som dock borde göra tillfyllest, nämligen: »Se på mina händer har jag tecknat dig.» Härmed vill Herren till slut fullligen övertyga sitt bedrövade Sion, sina arma barn på jorden, att om han ock ville – vilket han likväl uttryckligen nekar – så kan han dock icke förgäta dem; ty, säger han, »på mina händer har jag tecknat dig». Var skulle jag då göra av mina händer, om jag skulle förgäta dig, då du står där inskriven och således står såsom en tänkeskrift städse för mina ögon?

Men det är icke blott denna bild, som Herren avser. Här är något djupare. Herren har oss tecknade på sina händer, icke blott så, som man kan där bära en mans namn infattat uti en ring, utan ordet i grundspråket betecknar det flata i handen; därför, och då Herrens Ande även i gamla testamentet, långt förrän dessa ord talades, förkunnat Kristi händers och fötters genomborrande, såsom i Davids 22:a psalm, där Messias klagar: »Mina händer och fötter hava de genomborrat», så är det på goda grunder, som biskop Hersleb menar, att de orden: »se, på mina händer har jag tecknat dig», hava avseende på den handteckning, som Herren Kristus fick av spikarna i sina händer, vilka han ock med en synnerlig omsorg ofta efter sin uppståndelse visade sina lärjungar.

Hersleb tillägger: »Hålen efter spikarna uti Kristi händer äro honom en stadigvarande påminnelse om dem, för vilka han så låtit genomborra sig. Där har han upptecknat oss, icke med bläck, utan med sitt eget blod; icke så lösligen, utan alldeles tvärt igenom; icke med penna eller griffel, utan med järnstil, järnnaglar eller spikar – på det han aldrig skall kunna, vad han dessutom aldrig vill, förgäta oss; utan det skall heta, såsom David säger: »Om jag förgäter dig, Jerusalem, så förgäte mig min högra hand!»

Så vill ock Herren här säga: »Du behöver icke frukta, du suckande själ, att jag skall förgäta dig, så länge jag icke förgäter min högra hand, mina bågge händer, på vilka du står upptecknad; jag måste först förglömma mina egna händer, om jag skall förgäta dig.»

Sannerligen menar Herren något stort med sina ord: Se, på mina händer har jag tecknat dig – och något stort var ock det, att Kristus uppför med genomborrade händer från jorden till himmelen; men vad som för oss är det begripligaste, säkraste och nyttigaste är, att vi alla äro för evigt intecknade i de sårn, såsom delägare i den försoning, som i Kristus Jesus skedd är; att vi alla hava del däri, det är vad skriften tydligast uppenbarar; och från den delaktigheten kunna vi aldrig skiljas, huru förtvivlat illa det kan se ut för oss, ja, även om vi äro avfallna och borta från Herren och därför icke stå tecknade i de levandes bok, så stå vi dock ännu tecknade i Kristi försonings tecken, d. ä. den försoningen är dock skedd för oss och kan aldrig bliva om intet, utan gäller evinnerligen och medför alltid frälsning, så snart vi åter anamma den.

Sådant förstod den evangeliske sångaren, som skrev:

»Gud vare lov, jag min oro fått slippa,
sen jag mig inskriven ser i din sår.
Förr skall du neka dig själv och din Fader,
förrän jag nånsin utstruken skall bli»

Huru kan det så vara? Om jag avfaller då? Svar: Jag kan väl saknas i de levandes bok, men jag står dock alltid

tecknad i Kristi sår, såsom delägare i den evigt gällande försoningen. Denna är den tredje och sista grunden, varför allt kan botas och jag aldrig kan av Gud förgätas. Sådant gäller det att fasthålla, då allt ser förtvivlat ut. Så skall man göra våld på Guds rike genom att – »icke se och dock tro». Amen.

– C-O Rosenius

(Tionde årgången, år 1851)

© Pietisten 2025

Texterna får användas fritt, helt eller delvis, digitalt eller analogt, kopierat eller tryckt om ditt syfte är att främja Kristi rikes tillväxt.

www.pietisten.com